

Iskaja vsak četrtek in
vaja s poštno vredn
v Mariboru s poštno
na dom za celo leto 32 din,
1 leta 16 din, četr leta
8 din. Izven Jugoslavije
34 din. Naročnina se pošlje
na upravištvu „Sloven
skega Gospodarja“ v Ma
riboru, Koroska cesta 3.
Lini se dopolnjuje do od
povedi. Naročnina se pla
čuje v naprej.
Telefon Interurban št. 141.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru
Koroska cesta št. 3. Soko
piše se ne uređuje. Kopr
ništvo sprejema naročnino
liserate in reklamacije.
Cene inzeratov po dogo
voru. Za večkratne oglase
primeren popust. Nezapre
reklamacije so poštno
proste.
Čekovni račun poštnega
urada Ljubljana št. 10.603.
Telefon Interurban št. 513.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

4. številka.

MARIBOR, dne 15. januarja 1925.

59. letnik.

Naši fantje v volilni borbi.

Letos se opaža v cel Sloveniji veliko gibanje med slovenskimi mladeniči. Oni, ki prihajajo nazaj iz Srbije in Makedonije, agitirajo od hiše do hiše in se po sosednjih občinah za našo Slovensko ljudsko stranko. Pomagajo jim mladiši, ki se niso odslužili vojakov. In tudi stariši jim pomagajo. Kaj je vzrok temu gibanju?

Vsi, ki so skitili v južnih krajih, pripovedujejo, da so jim oficirji sami pravili: Poslanci Slovenske ljudske stranke venomer zahtevajo, da se naj slovenske vojake namesti v Sloveniji ali vsaj v Hrvatski. Poslanci SLS so v vojnem odboru stavili predloge, da se število vojaštva zniža, da se pa sniža tudi službena doba na šest mesecev. Naši poslanci so v parlamentu neprestano energično protestirali in ugovarjali proti krivicam, ki se godijo slovenskim vojakom. To je znano po celi državi. Radi tega so tudi grozili Pašičevi ljudje, da bodo n. pr. poslance dr. Hohnfeca, Brodarja, Zebota, Bedjaniča in še nekatere druge zaprli, ker se tako odločno zavzemajo za naše vojake. Tudi našega »Slovenskega Gospodarja«, ki je objavljati te stvari, so vojakom prepo-vedali!

Znano je tudi, da ima naša stranka v programu: vojaško breme se mora zmanjšati, vojaški zakon se mora spremeniti. Radi tega pa je potrebno, da bodo pri volitvah dne 8. februarja t. l. zmagale stranke, ki imajo resen namen, ta veliki načrt tudi izpeljati. Mladeniči, fantje, pa tudi stariši Pomagajte Slovenski ljudski stranki do zmage, da izvede ta svoj veliki načrt! Liberalci (samostojni demokrati) in samostojneži so v parlamentu pomagali Pašiču do sedanjega slabega vojaškega zakona.

Ko sta naša dva poslance Bedjanič in Skulj predlagala in govorila v vojnem odboru za znižanje števila vojaštva, za znižanje službene dobe, za to, da bi slovenski vojaki služili v slovenskih garnizijah, je sedanjí minister pravosodja, bivši madžaron in somišljenik dr. Žerjava in dr. Pivka — dr. Lukinič zaklical: »Tega pa nikdar! Še več vojaštva! 24 mesecev naj služijo Slovenci v Srbiji, 3 v Srbiji in Sloveniji!« — Tako govorijo ljudje, ki vsiljujejo Žerjavovega kandidata dr. Pivka za poslanca!

Slovenskim fantom se radi tega ne čudimo, da od volilca do volilca agitirajo za našo Slovensko ljudsko stranko, ki se je in še bo neustrašeno borila za naše slovenske vojake in za odpravo krivic. Vsa slovenski mladenič in tudi očete bodo radi tega vrgli volilno kroglico v našo prvo škrinjico!

Ziveli vrli slovenski mladeniči! Vsi na plan dne 8. februarja 1925!

Za Prekmurje

Se je vršil v nedeljo, dne 11. januarja v Murski Soboti veliki volilni shod Slovenske volilne stranke. Ne v listih, ne s plakati se ni bobnalo ljudi na shod, ampak naša politična organizacija je pokazala svojo moč. Celo Prekmurje je bilo zastopano od Spodnje do Gornje Lendave. Okoli 2000 samih mož in mladeničev, po večini zaupnikov-agitatorjev je došlo na zbor. Kakor mravlje so prihajali ljudje od vseh strani. Vodil je zborovanje narodni poslanec in kandidat Sifter. (Narodni poslanec Kleki leži težko bolan doma.) Voditelj slovenskega naroda dr. Korosec je bil vzhajajo pozdravljen. Njegov govor so Prekmurci poslušali med splošno pozornostjo in ga prekinjevali vzhajajo, narodu. Ko je govornik omenil Radičevu izjavo, da je Prekmurje hrvatska zemlja in Prekmurci Hrvati, je celi zbor zaklical: »Nikoli in nikdar! Mi nočemo biti Hrvati! Mi smo bili in ostanemo Slovenci!« Govorila sta še poslanec Zebot in tajnik Horvat. — Popoldne se je vršilo zborovanje zaupnikov iz celega Prekmurja.

Dodatki k že podani sliki dr. Pivka.

Mi Slovenci smo tako srečni, da bivamo v krajih, na katere smo radi naravnih krasot ter bogastva pomisli in jih tudi ljubimo tako, kakor menda malokateri drug narod svojo domovino. Ljubezen do naše lepe slovenske zemlje smo Slovenci najbolj dokazali v svetovni vojni, ko so začeli stegovati Italijani prste po našem morju in lepih goriških krajih. Naši slovenski kmetski fantje so se z nadčloveško hrabrostjo borili za obrambo slovenskih krajev. Med slovenskimi kmetskimi fanti ter možmi-vojaki ni bilo niti enega, ki bi se bil spopadel tako daleč, da bi bil ubežal k najbolj zakletim sovragom Slovencev — k Italijanom in jim tamkaj izdajal lastne brate in milo nam slovensko zemljo. Česar ni storil nobeden kmetski fant-vojak, to je storil Sokol, nosilec dr. Žerjavove liste v mariborskem okrožju dr. Pivka. Pivko je na italijanski fronti pri Carzano pobegnil k Italijanom in tam izdal postojanke vojakov, ki so branili slovensko zemljo. Dr. Pivko je bil čisto na-

vaden in plačan italijanski špijon in sedaj laže po svojih spisih in na shodih, da je v Italiji delal za Jugoslavijo. Špijon je špijon, katerega se boji in se mu skrbno ogne vsak človek. Dr. Pivko je danes toliko drzen, da se upa kot s špijonstvom v prid Italiji oštrofotani mož nastopiti kot nosilec kandidatne liste in agitirati, naj njega in njegovo stranko volijo ljudje na Slov. Stajerskem, ki so bili in bodo največji sovražniki Italije.

Hvala Bogu, da je naše priprosto ljudstvo že toliko razsodno in pametno, da ve, kaj je bivši italijanski špijon, ki bi danes rad v Beogradu kot poslanec zastopal naše dobro slovensko ljudstvo.

Pri Sv. Marku nižje Ptuja, kjer je dr. Pivko rojen, tam že vejo, kedo in kaj je Ljudevit Pivko. Pri Sv. Marku je poskusil dr. Pivko že dvakrat s shodom, a mu je obakrat spodletelo. Prvič ni bilo nikogar na shod, drugič pa samo trije, od katerih nista imela dva volilne pravice, tretji pa jo je zgubil, ker je bil radi tatvine obsojen na 4 mesece ječe. In ta uzmovih je pri Sv. Marku od dr. Pivka določen kot čuvár njegove škrinjice. Kakor pri Sv. Marku se godi Žerjavovcu dr. Pivku tudi po drugod, kjer se pokaže med ljudstvom na deželi.

Dr. Pivku pri tokratnih volitvah ne gre za to, da bi res on postal narodni poslanec, ampak on bi naj bil kot glavni Sokol samo ona privlačna sila, ki bi naj privabila v Žerjavov tabor vse Sokole. Vsi oni Sokoli, ki niso Žerjavovci, odločno izjavljajo, da ne bodo volili dr. Pivka, ker je bivši špijon in mu tudi pri teh volitvah gre samo za korito.

Na kako po Žerjavovo umazanem načinu si je hotel Pivko potem teh volitev priboriti korito srednješolskega ravnatelja, naj pokaže podeželski javnosti pisana pogodba, ki sta jo sklenila med seboj mariborska Žerjavovca dr. Franjo Lipold, odvetnik v Mariboru in dr. Ljudevit Pivko.

Pogodba se glasi:

»Midva podpisana dr. Ljudevit Pivko, profesor in dr. Franjo Lipold, odvetnik v Mariboru, sva danes pod častno besedo sklenila sledeči dogovor:

Jaz podpisani dr. Ljudevit Pivko se zavežem za slučaj, da bom dne 8. februarja 1925 kot nosilec liste narodnega bloka izvoljen poslanecem, takoj odstopiti mandat v korist sopodpisane srezkega kandidata Maribor levi breg—Dolnja Lendava g. dr. Franja Lipold, odvetnika v Mariboru. Samostojna demokratska stranka pa se po sopodpisane predstavniku in predsedniku Samostojne demokratske stranke (dr. Žerjavove) v Mariboru zaveže za odstop mandata v roke dr. Lipolda izposlovati dr. Pivku najdalje do pričetka šolskega leta 1925-26 mesto ravnatelja na moškem, v podrejeni vrsti pa na ženskem učiteljsišču v Mariboru.

Maribor, dne 19. novembra 1924.

Dr. Ljudevit Pivko m. p.

Dr. Franjo Lipold m. p.

Iz ravnokar navedenega lahko sklepa vsak slovenski volilec, da mož kot je dr. Pivko ne zasluži niti ene volilne kroglice iz roke poštenega, našo slovensko domovino ljubečega in za slovensko samostojnost vnetega volilca!

Osvežena fotografija dr. Žerjavovega kandidata Josefa Drofenigga.

Naši kmetski javnosti je že itak znano, protiljudsko in protislovensko delovanje bivšega slabostojnega poslanca Josefa Drofenigga iz St. Jurja ob juž. žel. Mož je bil kot poslanec Samostojne najgorečnejši zagovornik centralizma, kancelarparaafa, Pucljeve volovske kupčije in raznega drugega gorja, s katerim so nas osrečili samostojni kot vladni možje.

Kot plačilo za svoje protiljudsko in protislovensko delovanje je prejel g. Drofenigg pri zadnjih volitvah od ljudstva — brco, ni bil več izvoljen kot poslanec.

Pri teh volitvah bi spet rad zlezal kot poslanec v Beograd, pa ne več na Pucljevi samostojni listi, ampak na dr. Žerjavovi. Ker je izdal tokrat Puclja, so ga samostojni pognali iz stranke in sedaj je postal eden najbolj gorečih Žerjavovcev.

Da si bodo pa volilci zopet osvežili v spominu pravo sliko g. Josefa Drofenigga, so nam njegovi rojaki iz St. Jurja ob juž. žel. poslali tole fotografijo:

Znano je, da šentjurski Drofenigg pri vsem svojem politiziranju gleda samo na lastni zaslužek. Svoje narodno kakor strankarsko prepričanje spreminja po razmerah, kakor pač ve nese. Za časa Avstrije je bil nemškiutar in štajerskec. V njegovi hiši se je dnevno delil »štajerski«. Sedaj v Jugoslaviji je bil samostojni seljak. Ker pa pri zadnjih volitvah ni več zlezal do poslanca, se je pri sedanjih pridružil narodnemu, ali bolje rečeno denarnemu bloku dr. Žerjava. — Kakor v tem

oziru, tako tudi pri svojem kšeftu poskuša, kje bi se več zaslužilo. Nekaj časa je žganje kuhal, potem je postal abstinent ter začel z mlekarjo in pokalice izdelovati. Ker že slut, kako sijajno bo pri teh volitvah zopet propadel, bo začel rajši zavarovalnice ustanavljati. Na tem polju že itak ima prakso, saj je bil svojčas zastopnik kar dveh nemških zavarovalnih družb. Kot občinski odbornik in predsednik sejmškega odbora je pred dvema mesecema na sejmski dan od kramarjev zahteval, da si dajo zavarovati prostore za svoje stojnice za tri leta. Njemu se imajo tudi zahvaliti tisti, ki priženejo živino na sejem, da morajo plačati od vsake glave živine 5 D. Tak prijatelj živinorejcev je torej bivši kmetski. — Sedaj namerava baje ustanoviti čisto nove vrste zavarovalnice. Pri tej si bodo morali dati zavarovati svoje prostore vsi tisti, ki med službo božjo naj cerkve na trgu stojijo. Ta denar bo šel v fond za zgradbo Sokolskega doma, v čigar odboru je on to predsednik. Izjema bo samo za njegovega agenta Urleba, da še lahko naprej svojim zaslepijencem »la Straže, razlaga dr. Žerjavov evangelij. Pač pa si bodo morali dati zavarovati svoje prostore tudi tisti prvi pijancev, ki se ga včasih toliko nalezajo, da na trgu obležijo. Ker pa taki navadno nimajo denarja, bo »adustovalo, če ob volitvah njega volijo. Zbiralce za te be na dan volitev v njegovi hiši in pa kakor je že navada tudi pri zastopniku te zavarovalnice v gostilni, ki je najbližje pisarne tržke občine, o čemer se bo itak treba več spregovoriti.

BODITE PRIPRAVLJENI NA VSE!

Žerjavovce najbolj boli, ker je slovensko ljudstvo kljub vsem pritiskom od zgoraj trdno in neomajljivo zvesto v taboru SLS. Žerjavove demokrate presneto peče, ker ne vedo, kje in kdaj zborujejo naši poslanci, da bi jim na zborovanja pošiljali plačane razgraječe ter pretepače. Te dni se je mudil na Kranjskem dr. Žerjav, kjer je poizvedel, kako zavoženo da stoji njegova politika. Dne 12. t. m. se je vrnil Žerjav v Beograd in je tam kaj na seji ministrskega sveta poročal o volilnem gibanju v Sloveniji. Posebno je nastopil dr. Žerjav proti svobodi tiska in to proti listom Slovenske ljudske stranke. Vlada je sklenila, da bo še enkrat pregledala, kar je Žerjav predložil o SLS in nato bo nastopila proti našim listom. Naročniki naših listov morajo biti pripravljeni na to, da bodo naši listi v drugi polovici januarja popolnoma ustavljeni. A kljub temu, ako bomo morali po Žerjavovi zaslugi prenehati za nekaj dni z »Gospodarjem« in »Stražo«, naši volilci, naročniki in čitatelji dobro vedo, kaj je njihova dolžnost na dan volitev 8. februarja 1925.

NE PUSTITE SE OPLASITI!

Da bi naše volilce zmedli v zadnjem trenutku, dr. Žerjavovi agenti, se pripravljajo na ta posel že danes. Že sedaj se vozijo po železnih plačani ljudje, ki lažejo potnikom, kako je po Hrvatskem vse za Pribečeviča, na Kranjskem ter Stajerskem pa vse za dr. Žerjava in dr. Pivka. To so seve volilne izmišljotine Žerjavovcev, ki bi radi na goljufivi način preplašili ter zbegali naše volilce. Tik pred volitvami bodo prišli naši nasprotniki z raznimi brzojavkami, ki bodo oznanjale, da je Slovenska ljudska stranka razpuščena, da prve naše škrinjice sploh ne bo pri teh volitvah itd. Na vse te izmišljotine ne naši volilci ne smejo ozirati, ampak verjeti samo to, kar poroča našim čitateljem, pristašem ter volilec »Gospodar«, »Straža« in naše tajništvo. Ne pustite se plašiti in begati od plačanih agentov!

Politični ogled.

Država SHS.

Beograjska vlada se sedaj samo ukvarja s pripravami za volitve ter z Radičem in z njegovo stranko. Kot znano, je vodstvo Radičeve stranke z voditeljem vred pod ključem in proti stranki je naperjen zakon o zaščiti države. Iz policijskih zaporov so predali voditelje HRSS zagrebškemu sodišču, ki je začelo zaprte zasliševati in pregledovati razne spise, katere je vlada predložila sodišču kot obtežilni material proti Radiču, Radičevi stranki in njenim poslancem. Zagrebški sodni senat se je dva dni posvetoval o krivdi in nekrivdi zaprtih in veleizdaje obdolženih radičevcev. Po dvodnevem posvetovanju je senat odločil, da ni nobenega povoda, da bi moral Radič in tovariši biti v preiskovalnem zaporu, ker niso zakrivali nobenega dejanja, katerega bi bilo treba soditi po zakonu o zaščiti države. Proti temu sklepu senata se bo državni pravdnik v roku treh dni pritožil na stol sedmorice. Stol sedmorice ima sedaj za odločiti, ali potrdi sklep senata in bodo Radič ter tovariši izpuščeni, ali pa vstreže vladnim željam in pridrži zaprte še nadalje v preiskavi. — Vsekako je doživela vlada